

Aflevering 126

Komen en gaan

De esculaap in het traliewerk van de deur van restaurant Diverso in de Brugstraat is een meesterproef van een Nederweerder smid. Het kunstwerk is het Griekse symbool voor genezing. Het hangt er niet voor niets. Want behalve dat in dit monumentale pand een bierbrouwerij en logement waren gevestigd, was het ook de thuisbasis van diverse Nederweerder huisartsen, waaronder de Joodse dokter Leonides van Praag.

In Het Kanton Weert van 30 september 1893 plaatste het Nederweerder gemeentebestuur een euforisch bericht. Nadat de gemeente lange tijd verstoken was geweest van geneeskundige expertise, was het nu eindelijk gelukt om een huisarts te vinden en wel in de persoon van dokter van Praag. Die had zich gevestigd in hotel/logement De Drie Kronen (het huidige Diverso). *'Wij hopen en vertrouwen dat de geneeskundige voor goed alhier zal blijven'*. Dat bleek echter ijdele hoop te zijn. Lodewijk Leonides van Praag stamde uit een Joodse familie van medici. Hij was geboren te Leiden in 1862. Na zijn universitaire studie geneeskunde werd hij arts in het Oost-Indisch leger. In Nederweert maakte Van Praag zich meteen op velerlei vlak verdienstelijk. In korte tijd bouwde hij een zeer drukke praktijk op. Al in december 1893 werd hij president van de feestcommissie die belast was met de festiviteiten rond de nieuwbenoemde burgemeester Kreijelmans. Tijdens de inauguratie hield hij een vlammen-de speech. *"Ik, die jaren lang in Holland gewoond heb, zeg het luide, ik ben er over verbaasd, hoe weinig van rijkswege voor onze gemeente is gedaan. (...) Leve Nederweert"*. Zoiets ging er hier natuurlijk in als koek. Het verslag van Van Praags toespraak eindigde dan ook met *'Een uitbundig gejuich volgt deze welgekozen en met talent gesproken woorden'*.

Een week na de feestelijkheden vertrok van Praag om zich elders te laten behandelen aan een verwonding aan zijn hand. Tot grote onstentenis korte tijd daarna gevolgd door zijn ontslagverzoek. Onverwacht dook hij na de jaarwisseling weer op. *'De Heer Dr. van Praag heeft heden zijne praktijk alhier her-*

Het voormalige logement 'De Drie Kronen' (nu: Diverso). Hier vestigde de dokter van Praag in 1893 zijn huisartsenpraktijk. Foto uit 1985 van Jan Biezenaar, collectie SGN.

vat', berichtte de krant van 3 februari 1894 zuinigjes. Het bleek opnieuw niet voor lang want kort daarna vertrok hij definitief uit Nederweert. Het hoe en wat van zijn komen en gaan is in nevelen gehuld. Vast staat dat hij in 1902 naar Indië ging en overleed in 1920 als havenarts in Belawan, een havenstad op Sumatra. Terug naar het vertrek van dokter van Praag uit Nederweert. Het dorp zat weer zonder huisarts. Na lang zoeken vond men in 1894 een waardige opvolger in de persoon van de Friese dokter Hogenhuis, die helaas korte tijd later verdrong in het kanaal. Zijn opvolger Van der Kar hield het door familieomstandigheden maar vijf maanden uit. In de zomer van 1897 kwam dokter George Schmidt naar Nederweert. Die was een 'blijvertje' en zou zijn ambt tot 1920 vervullen. Het was enige tijd een komen en gaan van dokters geweest, maar de esculaap (van latere tijd) in Diverso herinnert als constante factor aan de jarenlange medische zorg vanuit De Drie Kronen.

Alfons Bruekers